

A photograph of four young children in an outdoor setting. One child in a blue cap and striped shirt is sitting on a red tricycle. Two other children, one in a red shirt and white cap, and another in a dark blue shirt and grey cap, are pushing the tricycle from behind. A fourth child in a dark blue shirt and blue cap is standing near a green metal fence in the background. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

KP LAPE Keski-Pohjanmaa lapsi- ja perhepalvelumaakunnaksi

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPE / STM ja OKM 2017-2018

Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelma

LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN MUUTOSOHJELMA

<https://www.youtube.com/watch?v=yKYyKmEV-go>

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) on yksi hallituksen 26 kärkihankkeesta. Hankkeen vastuuministeriöitä ovat STM ja OKM. Toimeenpanon tuesta vastaa THL 2017-2018.

- Tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin sekä heidän omien voimavarojensa vahvistaminen.
- Tärkeä lähtökohta on lisätä lasten, nuorten ja perheiden osallistumista palveluidensa suunnitteluun.

Vanhemmuuden tukea ja matalan kynnyksen palveluita vahvistetaan.

Oikea-aikainen tuki lisää palveluiden vaikuttavuutta.

Kehittämiskokonaisuudet

- Keski-Pohjanmaa Lapsi- ja perhepalvelu-maakunnaksi eli KP LAPE käsittää **neljä toisiinsa nivoutunutta kehittämiskokonaisuutta:**
 1. Lapsen oikeuksia ja tietoperusteisuutta vahvistava toimintakulttuurin muutos
 2. Perhekeskustoimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto
 3. **Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena**
 4. Erityis- ja vaativimman tason palveluiden kehittäminen

Organisaatio

KP LAPE MAAKUNNALLINEN OHJAUSRYHMÄ

Muutoskokonaisuus III: Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena

- Hyvinvointia ja korjaavia kokemuksia lähellä lasta ja nuorta lapsilähtöisesti
- Sote maakunnissa ja sivistys kunnissa - yhteistyö ja yhteensovittaminen
- Hyvä laatu kaikkialla ja hyvät käytännöt jakoon

Toimenpiteet valtakunnallisesti

Vahvistetaan yhteisöllistä hyvinvointityötä / opiskeluhoitotyötä

Yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön toimintatapoja kehitetään

Sähköisiä palveluja ja menetelmiä kehitetään varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten hyvinvointityön tueksi

Toteutetaan maakuntakohtaiset pilotit, joissa kehitetään useamman kunnan alueella varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitosten yhteisöllistä ja yksilökohtaista työtä.

Tunnistetaan osaamistarpeita ja järjestetään tarvittavaa koulutusta.

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena

Tavoitteet ja sisällöt Keski-Pohjanmaalla

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen lapsi- ja nuorisolähtöisesti peruskouluissa ja oppilaitoksissa

Nuorten osallisuuden rakenteiden kehittäminen koulu yhteisöissä yhteisöllisyyden, yhteisöllisen oppilashuollon ja hyvinvointipalveluiden näkökulmasta

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisääminen ja ennaltaehkäisevä työ varhaiskasvatukseen, koulun ja perhetyön/perhekeskuksen yhteistyönä

Osallisuusrakenteiden kehittäminen hyvien käytänteiden kautta ja sitominen moniammatillisesti perustyöhön
Esim. vanhempainillat, eri suunnitelmat

Tavoitteet - jatkuu

- Moniammatillinen yhteistyö vaatii kehittämistä ja koordinoimista myös koulun ja oppilaitosten näkökulmasta. Kehittämisessä on tärkeää osallistaa koko henkilöstö, jotta **jokainen työntekijä tuntee palvelurakenteet ja tarjolla olevat palvelut ja osaa siten auttaa lapsia, nuoria ja perheitä**. Osaamisen lisäämistä yhteisen koulutuksen, hyvien käytäntöjen jakamisen ja toisilta oppimisen kautta toivotaan lisää.
- Eri toimijoiden, sosiaali- ja terveystoimi, koulut ja opiskeluhuolto, yhteiset keskustelut, osaamisen jakaminen, nopea vuorovaikutus sekä säännöllinen arviointi/-palautekäytäntö.
- Tietojen keruu ja kyselyt -> kartoittaminen ym. Kyselyiden tulosten palauttamista vastaajille yhteisötasolla (lapset, nuoret, vanhemmat ja opettajat) ja toimenpiteiden suunnittelemista yhdessä on tarpeen pilotoida.
- Kiusaamisen ehkäisyssä ja puuttumisessa yhteisöllisyyttä pidetään tärkeänä. Toimintakulttuuri ja nuorten osallisuus - > ennaltaehkäisy

KP LAPE – varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset

- Maakunnallinen sosiaali- ja terveystyöryhmä **Soite** aloitti toimintansa 1.1.2017. Toimintaympäristön muutos sekä haastaa että mahdollistaa toimintatapojen muuttamisen. (...) Kuntiin jäävien peruspalveluiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen työntekijöillä on syvä huoli siitä, miten muutos vaikuttaa **arjen palveluiden saantiin**.
- Varhaiskasvatus, koulu ja oppilashuolto –kehittämiskokonaisuus on erityisesti kuntien sivistystoimenjohtajien **toivomuksesta** mukana.
- Kun kaikki LAPE -ohjelman kehittämiskokonaisuudet otetaan mukaan, voivat pienen maakunnan kaikki LAPE-palvelujen yhteistyötahot päästä **päivittämään** keskinäiset **yhteistyösuhteensa** tulevaan maakuntahallinnon aikaan LAPE –palvelujen osalta.
- Valitut kehittämiskokonaisuudet toteutetaan valtakunnallisten LAPE –projektisuunnitelmien mukaisesti. (K-P 3. kehittämiskokonaisuuden osalta ei kaikkea)

(KP LAPE –hankesuunnitelma)

Yhdyspinnat paranevat – nuorten hyvinvointi lisääntyy

- Hyvinvoinnin tukeminen arjessa systemaattisemmaksi (esim. yhteisöllisen hyvinvointityön vahvistaminen, tasalaatuiset peruspalvelut ja jalkautuvat erityispalvelut)
- Soiten ja opetuspalveluiden sujuva yhteistyö
- Nuorten, perheiden ja koulujen sekä oppilaitosten ammattilaisten ääni kuuluviin palveluiden kehittämisessä
- Yhteiset kohtaamiset (esim. oppilashuolto ja psykiatria ja sosiaalipalvelut)
- Tieto kulkee - hyvät käytännöt jakoon
- Miten: foorumit, monipuolinen yhteistyö, tiedon kokoaminen/jakaminen, linjaukset/vaikuttaminen – muutokset toimintakulttuurissa ja palvelurakenteissa, niin että hyvinvointi kasvaa

Koulu ja oppilaitokset

- Vanhempainillat, nuorten ja vanhempien osallisuus (yläkoulu ja 2. aste?)
- Vanhempainraadit, vanhempien osallistuminen hyvinvointityöhön
- Vanhemmuuden tuen näyttöön perustuvat työmenetelmät
- Nuorten osallistuminen palveluiden kehittämiseen (esim. oppilashuolto)
- Materiaalien ja kerättyjen tietojen systemaattinen ja nuorten osallisuutta tukeva hyödyntäminen (mm. osallisuusmalli kunnissa, hyvät käytänteet?)
- Oppilashuoltotyö, oppilashuoltoryhmien työskentelymallit (hyvät käytännöt maakunnissa / valtakunnallinen työ, THL)
- Esim. 23.9.17 koulutuspäivä, rehtoreiden työpaja, Case (yhdyspinnat, yhteistyö, vastuut, kuka tekee mitäkin) -> pilotti
- Harrastus- ja järjestötoiminta
- Osallisuus – myös opettajien – yhteistyön paikat?

Yläkoulut, 2. aste

- Keskustelua ja jakamista:
- Mitä hyviä käytäntöjä on nuorten osallisuuden edistämiseksi **hyvinvointityössä**?
- Entä vanhempien osalta?
- Mitä kehittämistä on tehty/meneillään ja missä on parannettavaa?
- Mikä yhdyspinta vaatii lisää sujuvuutta? Mistä tarvitaan lisää tietoa?
- Kokoaminen ja jatko

Lisää tietoa LAPEsta:

- **Projektipäällikkö, ylilääkäri**
 - Andreas Blanco Sequeiros puh. 040 653 4002
- **Keski-Pohjanmaan LAPE-muutosagentti**
 - Anne Saarela puh. 040 804 5456
- **Projektisihteeri**
 - Marjo Andtbacka puh. 040 806 5107
- **Projektityöntekijä (Kehittämiskokonaisuus 1)**
 - Katja Hakola puh. 044 780 9266
- **Projektityöntekijät (kehittämiskokonaisuus 2)**
 - Suvi Pokela puh. 040 804 2144
 - Päivi Kaustinen puh. 050 400 7445
 - Aila Lindeman puh. 040 804 2173 (Romaniasiantuntija)
- **Projektityöntekijä (kehittämiskokonaisuus 3)**
 - Silva Sevola puh. 040 804 2172
- **Projektityöntekijät (kehittämiskokonaisuus 4)**
 - Teija Roiha puh. 040 804 5932
 - Oili Hagström puh. 040 804 2157

[THL lape](http://thl.fi/lape)

<http://minedu.fi/lape>

STMn sivut:
<http://stm.fi/hankkeet/lapsi-ja-perhepalvelut>

Soiten intranet:
<http://soitenet/yhteiset/hankinnat/lape/SitePages/Kotisivu.aspx>

Soiten LAPE sivut:
<http://kplape.fi>

TWITTER:
[@KPLAPE](https://twitter.com/KPLAPE)
[#lapemuutos](https://twitter.com/KPLAPE)

Kiitos!

 #lapemuutos

stm.fi/hankkeet/lapsi-ja-perhepalvelut